

Brusel 18. února 2021
(OR. en)

6308/21

WTO 31
SERVICES 3
FDI 2
COMER 16
DEVGEN 27
RELEX 115
COMPET 114
AGRI 69
ENV 85
DIGIT 24

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	18. února 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 66 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Přezkum obchodní politiky - Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 66 final.

Příloha: COM(2021) 66 final

V Bruselu dne 18.2.2021
COM(2021) 66 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Přezkum obchodní politiky - Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika

Přezkum obchodní politiky – Otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika

1. EVROPSKÁ OBCHODNÍ POLITIKA V DOBĚ EKONOMICKÉ TRANSFORMACE A GEOPOLITICKÉ NESTABILITY: PŘÍPRAVA NA SVĚT V ROCE 2030

Obchod je jedním z nejúčinnějších nástrojů EU. Je jádrem evropské hospodářské prosperity a konkurenceschopnosti, podporuje dynamický vnitřní trh a rozhodnou vnější činnost. V důsledku otevřenosti našeho obchodního režimu je EU největším světovým obchodníkem se zemědělskými a průmyslovými výrobky a službami a v rámci příchozích i odchozích mezinárodních investic zaujímá první místo. Díky společné obchodní politice se EU na celosvětové scéně vyjadřuje jednohlasně. Jedná se o jedinečný nástroj.

V souvislosti s novými vnitřními a vnějšími výzvami, a zejména s novým, udržitelnějším modelem růstu, jak jej definuje Zelená dohoda pro Evropu a evropská digitální strategie, potřebuje EU novou strategii obchodní politiky, která bude podporovat dosažení jejích cílů v oblasti vnitřní a vnější politiky a prosazovat větší udržitelnost v souladu se svým závazkem plně provádět cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje. Obchodní politika musí zcela plnit svoji úlohu při oživení po pandemii COVID-19 a při zelené a digitální transformaci ekonomiky a vstříc budování odolnější Evropy ve světě.

Správná politická rozhodnutí při navrhování obchodní politiky pro svět v roce 2030 znamenají zohlednění nedávných politických, ekonomicko-technologických, environmentálních a sociálních změn a globálních trendů, které z nich vyplývají¹.

Omezení uložená v letech 2017–2019 již ovlivnila vyšší hodnotu obchodu v porovnání s obdobím v letech 2009–2016, a MMF považuje obchodní napětí za vážné riziko pro globální ekonomiku, které stále přetrvává, navíc v době zvláště významného oslabení.

Oddělení MMF pro strategie, politiky a kontrolu (2020), Vývoj globální obchodní politiky: Rozšiřující se konflikt může bránit oživení. 1. března

Globální nejistota kvůli politickému a geoekonomickému napětí stoupá. Mezinárodní spolupráci a víceúrovňovou správu nahrazuje **rostoucí unilateralismus**, což následně vede k narušování nebo obcházení víceúrovňových institucí. Tyto tendence mají své kořeny v několika událostech.

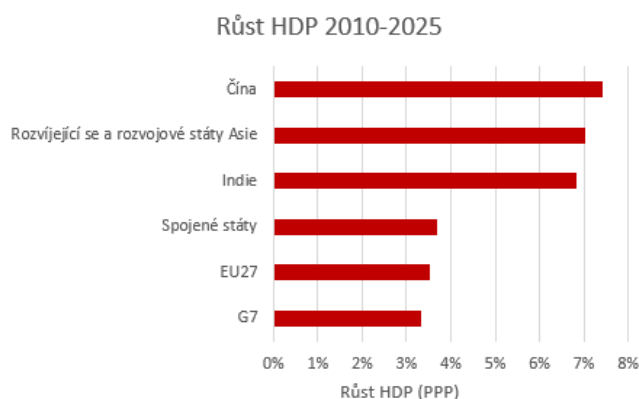
Zaprvé **globalizace, technologický vývoj** a vytváření globálních hodnotových řetězců měly na ekonomiky a společnosti protikladný dopad. Na jedné straně daly

vzniknout značným úsporám z důvodu vyšší efektivity a v mnoha částech světa podnítily udržitelný hospodářský růst dosažený prostřednictvím obchodu. To pomohlo milionům lidí vymanit se z chudoby. Na druhé straně měl tento vývoj někdy silně rozvratný vliv, který vedl k rostoucím nerovnostem a zaostávání některých jednotlivců i celých společenství. Z původně předpokládaných přechodných nákladů na přizpůsobení se někdy staly trvalé ztráty v oblasti životní úrovně, pracovních příležitostí nebo mezd a dalších pracovních podmínek. V mnoha případech se má za to, že vlády dostatečně nereagovaly na **hospodářské korekce** a

¹Zpráva Komise o strategickém výhledu z roku 2020 zkoumá dopad pandemie COVID-19 na dynamiku některých příslušných megatrendů, COM(2020) 493 final. Zpráva Komise o strategickém výhledu z roku 2021 se zaměří na otevřenou strategickou autonomii.

zmírňování jejich negativních dopadů². To vedlo k výzvám k deglobalizaci a k nárůstu do sebe zahleděných izolacionistických reakcí.

Zadruhé rychlý **vzestup Číny**, která dává najevo celosvětové ambice a uskutečňuje vlastní model státního kapitalismu, zcela zásadně proměnil celosvětový ekonomický a politický řád.

Zdroje: IMF WEO

strategie růstu EU, která usnadňuje nové nastavení naší hospodářské politiky tak, aby lépe odpovídala výzvám 21. století. Jejím celkovým cílem je přechod na klimaticky neutrální, environmentálně udržitelnou a odolnější ekonomiku, která účinně využívá zdroje, do roku 2050 s ambicí snížit emise skleníkových plynů o nejméně 55 % do roku 2030, jakož i ochrana, zachování a posílení přírodního kapitálu EU. Bude tedy hnací silou naší konkurenceschopnosti a povede k **progresivní, ale hluboké transformaci našich ekonomik**, která zase bude mít silný vliv na obchodní toky.

Zelená transformace musí jít ruku v ruce se sociální spravedlností. V globálních dodavatelských řetězcích v mnoha částech světa⁴ **přetrvává závažný nedostatek důstojné práce**, počínaje závažným porušováním svobody sdružování a konče špatnými pracovními podmínkami⁵. Jsou-li pracovníci zbavováni svých základních práv, vytváří se tlak na snižování sociálních podmínek v globálním měřítku a podporuje se rozčarování lidí z globalizace a otevřeného obchodu.

Začtvrté, **digitální transformace** je dalším klíčovým předpokladem udržitelného rozvoje, ale také prostorem pro konkurenci a nepřiměřenou mnohostrannou správu. Při zahájení digitální dekády je podpora digitální transformace v Evropě prioritou ve vnitřních i vnějších politikách, včetně obchodní politiky a nástrojů. Zároveň **se bude nadále vyvíjet povaha obchodu**. Bude se více orientovat na inovace, které budou mít oporu v ochraně duševního vlastnictví, a

To přináší stále větší výzvy pro zavedení systém globální ekonomické správy a ovlivňuje rovné podmínky pro evropské společnosti, které soutěží na celosvětovém i domácím trhu.³

Zatřetí zrychlení **změny klimatu** spolu se ztrátou biologické rozmanitosti a zhoršováním životního prostředí ve spojení s hmatatelnými příklady jejich ničivých účinků vedly k uznání zelené transformace jako rozhodujícího cíle naší

doby.

Zelená dohoda pro Evropu je nová

²Na úrovni EU má Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci za cíl přispět k řešení těchto nákladů na přizpůsobení; srov. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1309/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci (2014–2020) a o zrušení nařízení (ES) č. 1927/2006. Připravuje se nové nařízení, které fondu umožňuje pokračovat v podpoře pracovníků a osob samostatně výdělečně činných, jejichž činnost byla ztracena.

³ Tato výzva je obzvláště viditelná v oblasti energeticky náročných průmyslových odvětví, zejména v ocelářském odvětví, kde jsou zapotřebí globální řešení k řešení obrovské nerovnováhy na světovém trhu, která negativně ovlivňuje evropské společnosti a podkopává úspěšnou zelenou transformaci tohoto ekosystému.

⁴ Podle Mezinárodní organizace práce (MOP) stále musí odhadem 25 milionů lidí vykonávat nucenou práci, obětí dětské práce je 152 milionů osob a 2,78 milionu pracovníků po celém světě každý rok zemře na pracovní úrazy nebo nemoci; Zdroje: Celosvětové odhady moderního otroctví: Nucená práce a nucené sňatky, MOP (2017); Celosvětové odhady dětské práce, MOP (2017) a webové stránky MOP.

⁵Pracovní dokument útvarů Komise: Prosazovat důstojnou práci v celém světě, SWD(2020) 235 final.

poroste v něm úloha obchodu se službami ve srovnání s obchodem se zbožím.⁶ Služby přispívají nejen přímo do hodnotového řetězce (finanční služby, telekomunikace, IT, doprava a logistika), ale – a to je často ještě důležitější – jejich příspěvek spočívá v začlenění do výroby produktů. Servitizace ekonomiky a rozmach digitálních technologií vytvořily dobře placená a vysoce kvalitní pracovní místa a podpořily hospodářský růst.

Pandemie COVID-19 zrychlila a zaměřila pozornost na tyto posuny a zároveň vytvořila vlastní výzvy. Zdůraznila vzájemně propojenou povahu ekonomik, které se spoléhají na stabilní a předvídatelné mezinárodní předpisy a odolné přepravní cesty. Odhalila riziko narušení globální spolupráce a důvěry. Rovněž nastolila otázky týkající se správného souboru politik z hlediska diverzifikace domácích a externích zdrojů zásobování a budování strategických výrobních kapacit a rezerv. Odhalila také, že v krizové situaci je důležité rozšířit výrobu zdravotnických výrobků a že je třeba spolupracovat na zajištění spravedlivého přístupu pro zranitelnější skupiny obyvatelstva. Vedla navíc k významnému zvýšení státní podpory a zapojení státu do ekonomiky, což je nezbytné pro záchranu zdravých společností a ochranu pracovních míst, což ale nemusí nutně být dlouhodobě udržitelné a může to vytvářet napětí.

Nakonec je třeba zohlednit celosvětovou hospodářskou prognózu. EU zůstane globální ekonomickou silou a lídrem v oblasti udržitelného růstu. Poslední dlouhodobé prognózy OECD naznačují, že reálný HDP v eurozóně se v příštích 10 letech zvýší ročně o 1,4 % (složená roční míra růstu)⁷. Tyto vyhlídky na růst však budou zastíněny vývojem v jiných regionech a relativní pozice Evropy ve světovém hospodářství se změní. Již v roce 2024 se očekává, že 85 % světového růstu HDP bude pocházet ze zemí mimo EU. Pokračující růst Číny bude mít v příštích 10 letech výrazný dopad na celosvětový hospodářský vývoj – OECD předpovídá růst čínského HDP o 4,7 % ročně.

Obchodní politika EU musí zohledňovat tyto globální trendy a výzvy, aby odrážela politické ambice „silnější Evropy ve světě“⁸. Měla by také reagovat na očekávání zúčastněných stran, jak byla signalizována v diskusi s členskými státy, usnesení přijatém v Evropském parlamentu⁹ a názorech vyjádřených ve veřejné konzultaci¹⁰.

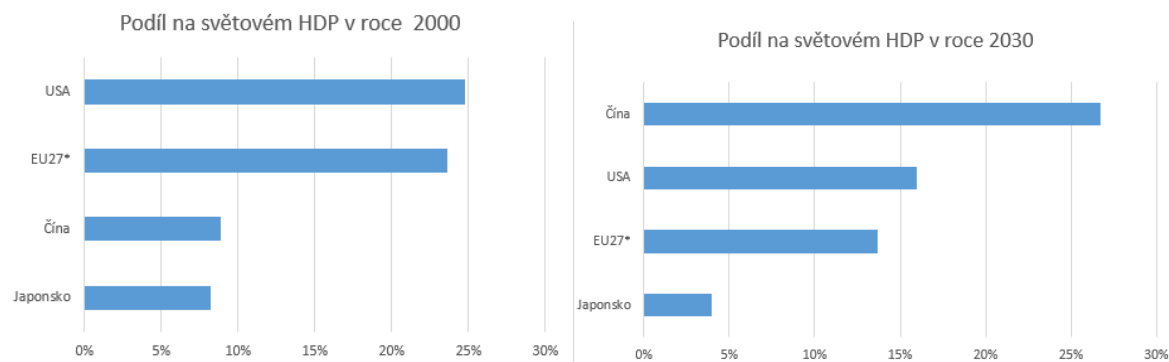
⁶ V roce 2016 bylo 80 % dovozu do EU a 82 % vývozu z EU se započítáním jak zboží, tak služeb vytvářeno odvětvími, která intenzivně využívají duševní vlastnictví. Odvětví hojně využívající práv duševního vlastnictví a hospodářská výkonnost v Evropské unii, Zpráva o analýze na průmyslové úrovni, společná studie EPO / EUIPO, 3. vydání, září 2019.

⁷ OECD (2020), Dlouhodobá prognóza reálného HDP (ukazatel).

⁸ Politické směry pro příští Evropskou komisi, 2019–2024.

⁹ Usnesení Evropského parlamentu týkající se přezkumu obchodní politiky EU (2020/2761(RSP).

¹⁰ https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=266&utm_source=dlvr.it&utm_

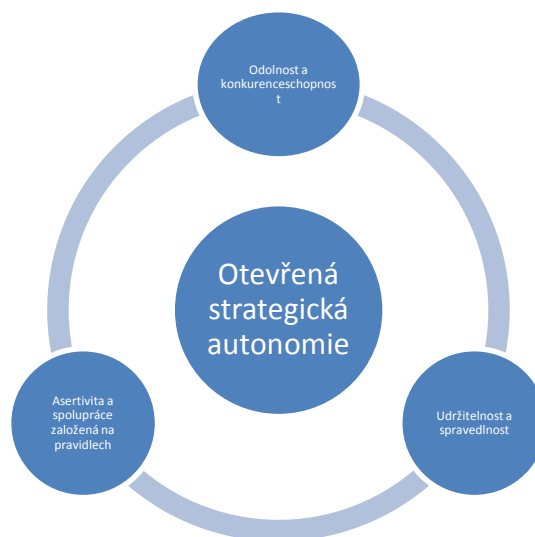

Zdroje: Dlouhodobé prognózy OECD týkající se reálného HDP

2. OBCHODNÍ POLITIKA PODPORUJÍCÍ OTEVŘENOU STRATEGICKOU AUTONOMII EU

2.1. Otevřená strategická autonomie

Silnější a odolnější EU vyžaduje napříč vícero oblastmi politik koordinovanou **vnitřní a vnější činnost**, která sladí a využije všechny obchodní nástroje na podporu zájmů EU a cílů politik. K tomu je zapotřebí aktivovat naše silné stránky a zároveň jednat s partnery. „Otevřená strategická autonomie“ na tuto potřebu reaguje. **Otevřená strategická autonomie¹¹ zdůrazňuje schopnost EU činit vlastní rozhodnutí a utvářet svět kolem sebe prostřednictvím vedení a interakce, přičemž odráží její strategické zájmy a hodnoty.** Odráží základní přesvědčení EU, že řešení současných problémů vyžaduje vyšší míru globální spolupráce, nikoliv nižší. Rovněž signalizuje, že EU bude i nadále využívat výhod mezinárodních příležitostí a zároveň bude důrazně bránit své zájmy, ochrání hospodářství EU před nekalými obchodními praktikami a zajistí rovné podmínky. A konečně, vyjadřuje podporu domácích politik zaměřených na posílení hospodářství EU a podporu postavení EU jako světového lídra v úsilí o reformovaný systém globální správy obchodu, který je založený na pravidlech.

Otevřená strategická autonomie je politické rozhodnutí, ale také způsob uvažování u osob s rozhodovací pravomocí. Staví na významu **otevřenosti** a připomíná závazek EU k otevřenému a spravedlivému obchodu s dobře fungujícími, různorodými a udržitelnými globálními hodnotovými řetězci. Zahrnuje:

- **odolnost a konkurenceschopnost** s cílem posílit hospodářství EU,
- **udržitelnost a spravedlnost** odrážející potřebu odpovědného a spravedlivého jednání EU,
- **asertivitu a spolupráci založenou na pravidlech** s cílem ukázat, že EU upřednostňuje mezinárodní spolupráci a dialog, ale také připravenost bojovat proti nekalým praktikám a v případě potřeby používat autonomní nástroje k prosazování svých zájmů.

¹¹ Chvilé pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci, COM(2020) 456 final.

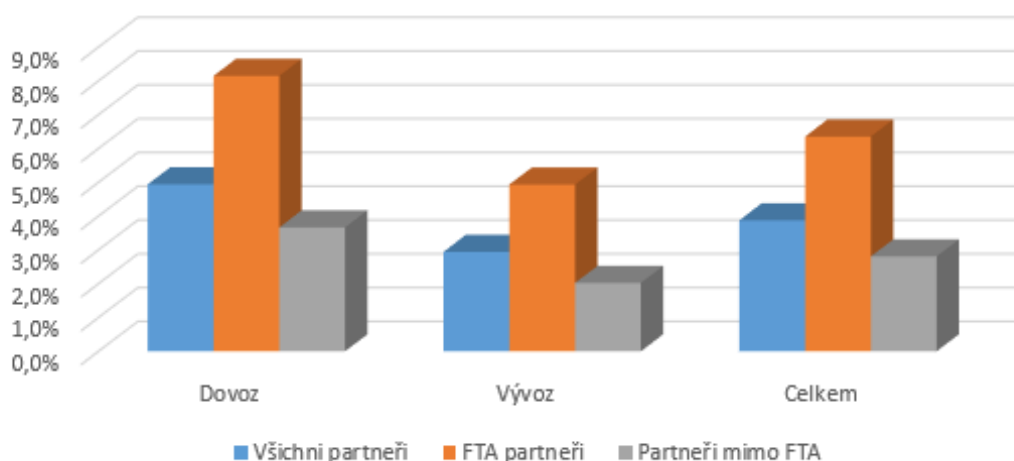
2.2. Otevřenost a interakce jako strategické rozhodnutí

V roce 2019 EU vyvezla výrobky a služby v hodnotě přes 3,1 bilionu EUR a dovezla výrobky a služby v hodnotě 2,8 bilionu EUR. V souhrnu to činí z EU největšího hráče na světové obchodní scéně.

EU je postavena na otevřenosti, a to jak dovnitř, tak navenek. Je největším vývozcem a dovozcem výrobků a služeb v celém světě. Mezi velkými ekonomikami je tou, kde obchod činí největší podíl hospodářství. Vývoz EU podporuje 35 milionů pracovních míst v EU, v roce 2000 to bylo jen 20 milionů¹². Ekonomika EU se stejně spoléhá na dovoz a poskytuje přístup ke kritickým surovinám a dalším vstupům. 60 % dovozu do EU se ve skutečnosti používá k výrobě zboží Unie a větší otevřenost EU vůči dovozu od roku 1995 zvýšila její příjmy přibližně o 550 miliard EUR. EU je rovněž významným místem určení pro

vývoz ze zemí s nízkými příjmy, zejména z Afriky a ze sousedních zemí EU, a přispívá tak k podpoře rozvoje a hospodářského růstu po celém světě. Stejně jako po poslední hospodářské a finanční krizi bude obchod rozhodující pro podporu zeleného oživení EU po hospodářském propadu v souvislosti s onemocněním COVID-19.

Celkový růst obchodu 2015-2020

Zdroje: Eurostat COMEXT

Aby EU posílila odolnost a podpořila konkurenceschopnost několika svých hospodářských odvětví, musíme zajistit otevřený a nenarušený přístup na mezinárodní trhy, včetně přístupu na nové trhy a otevřených obchodních toků ve prospěch našeho průmyslu, pracovníků i občanů. Průmyslové ekosystémy EU, které zahrnují všechny subjekty působící v hodnotovém řetězci, od zemědělců a výrobců po poskytovatele služeb, od globálních nadnárodních společností po malé a střední podniky a začínající podniky, hrají klíčovou úlohu v internacionalizaci ekonomiky EU.

¹²Vnitřní výpočty GŘ TRADE založené na Arto, I., Rueda-Cantuche, J. M., Cazcarro, I., Amores, A. F., Dietzenbacher, E. Kutlina-Dimitrova, Z. a Román, M. V., EU exports to the World: Effects on Employment (Vývoz EU do světa: vliv na zaměstnanost), Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-93283-0, doi:10.2760/700435, JRC113071.

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/november/tradoc_157516.pdf

EU je také **největším světovým poskytovatelem pomoci na podporu obchodu**¹³. Pandemie COVID-19 zesílila potřebu plně provést společnou strategii EU pro pomoc na podporu obchodu z roku 2017. EU má samozřejmě strategický zájem na podpoře posílené integrace zranitelných rozvojových zemí, z nichž mnohé jsou geograficky blízko Evropy, do světového hospodářství.

EU je obchodním partnerem číslo jedna pro 74 zemí po celém světě. Je obchodním partnerem číslo jedna pro Asii, Afriku, USA, západní Balkán a své sousední země.

EU musí plně využívat **sílu, kterou jí dává její otevřenost, a atraktivitu svého jednotného trhu**. EU je díky své otevřenosti a interakci na mezinárodní scéně důvěryhodným zastáncem mezinárodní spolupráce, multilateralismu a řádu založeného na pravidlech, které mají pro změnu zásadní význam pro zájmy EU. EU spolupracuje s partnery s cílem zajistit dodržování univerzálních hodnot, zejména prosazování a ochranu lidských práv. To zahrnuje základní pracovní normy a

sociální ochranu v souladu s evropským pilířem sociálních práv, rovností žen a mužů¹⁴ a bojem proti změně klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti.

Změny klimatu a jiné problémy v oblasti životního prostředí lze řešit pouze prostřednictvím otevřenosti, globální interakce a spolupráce. EU nevyhraje boj proti změně klimatu, když bude jednat osamoceně. Abychom uspěli, je důležité podporovat pochopení mezi našimi partnery, že zelená transformace je nejen nutností ve střednědobém horizontu, ale již dnes představuje inteligentní hospodářskou politiku. EU musí využít své otevřenosti a zapojit své partnery, zejména největší původce emisí a znečišťovatele, aby svým spravedlivým podílem přispěli ke zmírňování změny klimatu. Stejně tak je celosvětovou výzvou ochrana biologické rozmanitosti, která vyžaduje celosvětové úsilí.

Otevřenost a interakce jsou strategickým rozhodnutím, které rovněž zohledňuje dobře chápaný vlastní zájem Evropské unie. Otevřenost přináší prosperitu, konkurenceschopnost a dynamiku. Současně je třeba kombinovat otevřenou ekonomiku s rozhodnými opatřeními ke zmírnění dopadů změny klimatu a přizpůsobení se změně klimatu, s ochranou životního prostředí a silnou sociální a pracovní politikou, což je reakcí na očekávání občanů EU. Pouze to nám umožní, abychom spravedlivě šířili výhody otevřenosti, a usnadňuje to přizpůsobení se transformací globální ekonomiky tak, aby nikdo nebyl opomenut.

2.3. Posilování odolnosti a udržitelnosti hodnotových řetězců

Posilování odolnosti a udržitelnosti hospodářství EU a jejích dodavatelských řetězců je pilířem úsilí EU o otevřenou strategickou autonomii.¹⁵ Pandemie COVID-19 prověřuje odolnost světových ekonomik. První poučení z krize je, že většina dodavatelských řetězců prokazuje pozoruhodnou odolnost. Za vhodných podmínek jsou společnosti schopné zvýšit globální produkci a distribuci, zejména pokud se mohou spolehnout na otevřené dodavatelské

¹³ Pomoc na podporu obchodu si klade za cíl podporovat rozvojové země při využívání obchodu jako páky pro snižování chudoby. Cíl č. 8a z Cílů udržitelného rozvoje 8.a v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 odkazuje na zvyšování pomoci na podporu obchodu, zejména nejméně rozvinutým zemím. 17 cílů udržitelného rozvoje zahrnuje mimo jiné úsilí o zvýšení vývozu rozvojových zemí, zejména těch nejméně rozvinutých.

¹⁴ Viz strategie EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 a akční plán pro rovnost žen a mužů III.

¹⁵ Komise přijala vůbec první zprávu o strategickém výhledu, která zdůrazňuje odolnost jako nové vodítko pro všechny politiky EU spadající do agendy Komise, která je zaměřena na transformaci, a jako výsledek tragické koronavirové pandemie.

řetězce, které se opírají o stabilní, předvídatelná a transparentní obchodní pravidla.¹⁶ Vlády mají zvláštní odpovědnost za vytváření takového prostředí, ale také za podporu spravedlivého a rovného rozdělení zásob, u nichž je poptávka větší než dostupná nabídka. V tomto ohledu je zásadní důvěra mezi zeměmi, ale také mezi vládami a soukromým sektorem. EU tedy důrazně podporuje celosvětové úsilí v rámci skupiny G20, WTO a dvoustranných vztahů o monitorování kritických dodavatelských řetězců, udržování jejich otevřenosti a neporušenosti a zajištění spravedlivého a rovného přístupu ke klíčovému zboží. To je obzvláště důležité v souvislosti se zaváděním očkovacích látek proti onemocnění COVID-19, kde výroba v omezené skupině zemí musí uspokojit poptávku po celém světě. EU má v úmyslu posílit spolupráci s dalšími zeměmi a soukromým sektorem na rozšíření výroby a podpoře spravedlivého přístupu k vakcínám. Zajistí, aby jakákoli krátkodobá opatření zaměřená na přístup k očkovacím látkám nenarušovala dodávky zranitelným zemím a byla prováděna dobře zacíleným, nestranným a transparentním způsobem. Odolná a udržitelná doprava hraje klíčovou roli při usnadňování mezinárodního obchodu a zabezpečení dodavatelských řetězců EU. Rozvoj konektivity EU by mohl zvýšit odolnost obchodu EU a zachovat EU jako globální uzel konektivity, jak je uznáno ve strategii udržitelné a inteligentní mobility.

- *Tváří v tvář nebývalému nárůstu poptávky, jak tomu bylo v případě ochranných obličejových masek, byla otevřenost obchodu klíčem k rozšíření nabídky alternativních zdrojů zásobování.*
- *Transparentnost je také velmi důležitá, vzhledem k tomu, že účinně přispěla k odolnosti potravinových dodavatelských řetězců, kdy mohl být při uklidňování obav o bezpečnost dodávek potravin užitečný informační systém pro trh se zemědělskými produkty (AMIS). Připravenost na krizi bude obzvláště důležitá v odvětví zemědělství.*
- *Nemělo by se podceňovat riziko, že opatření omezující obchod odrážnou rozvojové země od*

Vzhledem k rozsahu krize COVID-19 a dopadu, který měla na všechny aspekty hospodářského a sociálního života, včetně výroby a mobility, byla narušení v určitých odvětvích a produktech nevyhnutelná. Kombinace exponenciálního nárůstu poptávky po některých klíčových zdravotnických výrobcích a nedostatečného zásobování v důsledku omezení volného pohybu osob a omezujících opatření odhalila některá zranitelná místa ve velmi důležitém odvětví zdravotnictví. Do budoucna je třeba tato místa pečlivě analyzovat a efektivně řešit. Řešení se mohou pohybovat od připravenosti na krizi po diverzifikaci výrobních a dodavatelských řetězců, zajištění tvorby strategických zásob, jakož i po

podporu výroby a investic, a to i v sousedních zemích a Africe.

Soukromý sektor sehrává ústřední roli při hodnocení rizik a vyvažování plynulé přesně načasované výroby s vhodnými ochrannými opatřeními. Jedná se o klíčový faktor pro zajištění odolnosti tváří v tvář narušení dodávek nebo šokům poptávky, zejména tam, kde jsou společnosti závislé na jediném dodavateli.

Tvůrci politik také musí prohloubit své chápání zranitelných míst, sdílet informace a podporovat spolupráci. Práce Komise na **identifikaci strategických závislostí**, zejména v nejcitlivějších průmyslových ekosystémech, jako je zdraví, poskytne pevný základ pro definování nezbytných politických reakcí a pro interakci s průmyslem. Tato práce mimo jiné

¹⁶Analytická práce OECD potvrdila, nejen že globální hodnotové řetězce maximalizují ekonomickou účinnost, ale také že odolné dodavatelské řetězce jsou v době krize zásadní pro absorpci šoků a nabízejí možnosti, jak se přizpůsobit a urychlit oživení. Srov. Shocks, risks and global value chains: insights from the OECD METRO model, červen 2020.

podpoří uplatňování nové Farmaceutické strategie¹⁷ a přípravu aktualizované strategie v oblasti průmyslové politiky.

Obchodní politika může přispět k odolnosti zajištěním **stabilních rámcových podmínek pro obchodování založených na pravidlech, otevřením nových trhů pro diverzifikaci zdrojů zásobování a vytvořením rámců spolupráce pro spravedlivý a rovný přístup ke klíčovým zásobám**. V této souvislosti usiluje EU s partnery o obchodní a zdravotní iniciativu ve WTO.

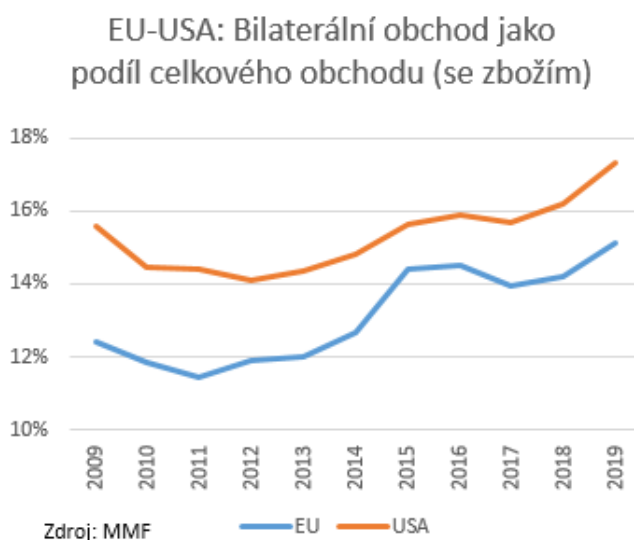
Posilování odolnosti dodavatelských řetězců jde ruku v ruce s cílem EU, kterým je zlepšit udržitelnost dodavatelských řetězců, a to zejména podporou standardů udržitelnosti v globálních hodnotových řetězcích. Udržitelnější dodavatelské řetězce se obecně ukázaly jako odolnější¹⁸. Obchodní politika může také přispět k tomuto cíli prostřednictvím podpory odpovědného chování podniků a větší transparentnosti a sledovatelnosti v dodavatelských řetězcích. Přípravované právní předpisy týkající se udržitelné správy a řízení společností a odlesňování budou v tomto ohledu důležitými milníky.

2.4. Obchodní politika podporující geopolitické zájmy EU

Při **podporování multilateralismu¹⁹ a mezinárodního řádu založeného na pravidlech** bude důležitá úzká spolupráce. Stávající rámec správy ekonomických záležitostí je podkopáván. Případné pokračování tohoto stavu ovlivní hospodářské vztahy a obchod a také bezpečnost a stabilitu, které považujeme za normální. Z těchto důvodů je podpora účinného multilateralismu založeného na pravidlech klíčovým geopolitickým zájmem EU. Na reformu WTO je tedy třeba pohlížet v širším kontextu priorit EU, které spočívají v garanci, že fungující globální instituce podporují celosvětové hospodářské oživení, důstojná pracovní místa, udržitelný rozvoj a ekologickou transformaci. EU by měla zintenzivnit práci na rozvoji spojení na podporu účinných víceúrovňových institucí. V této souvislosti bude posílen dialog s USA, Ottawskou skupinou, africkými zeměmi, Indií a Čínou.

EU bude muset **působit v novém multipolárním globálním řádu, který bude označen rostoucím napětím mezi hlavními aktéry**. EU by měla podporovat přístupy ke snižování napětí a hledat řešení vycházející z modernizovaného rámce založeného na pravidlech. EU se zároveň musí vybavit nástroji, aby mohla v případě potřeby fungovat v nepřátelštějším mezinárodním prostředí.

Transatlantické vztahy jsou největším a hospodářsky nejvýznamnějším partnerstvím na světě. Je hluboce zakořeněno ve společných zájmech a hodnotách²⁰. Nová vláda USA dává příležitost společně pracovat na reformě WTO, mimo jiné posílením své schopnosti řešit narušení hospodářské soutěže a přispívat k udržitelnému

¹⁷ Farmaceutická strategie pro Evropu, COM(2020) 761 final.

¹⁸ V souvislosti s tímto viz dokument OECD o onemocnění COVID-19 a odpovědném obchodním chování <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/covid-19-and-responsible-business-conduct-02150b06/>

¹⁹ Srov. také Společné sdělení o posílení příspěvku EU k multilateralismu založenému na pravidlech.

²⁰ Společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě „Nová agenda EU a USA pro globální změnu“, JOIN(2020) 22 final.

rozvoji. Nabízí také nové vyhlídky na úzkou spolupráci v oblasti zelené a digitální transformace našich ekonomik. EU proto upřednostní posílení svého partnerství s USA.

Obchodní a investiční vztah EU s Čínou je důležitý a klade značné nároky.²¹ Politika EU je založena na kombinaci aktivní interakce na dvoustranné i mnohostranné úrovni a paralelního rozvoje a provádění samostatných nástrojů nezbytných k ochraně základních zájmů a hodnot EU – v plném souladu s jejími mezinárodními závazky. Budování spravedlivějšího hospodářského vztahu založeného na pravidlech s Čínou je prioritou. Garance převzetí větších závazků v mezinárodním obchodu ze strany Číny a souběžné řešení negativních vedlejších dopadů způsobených jejím ekonomickým systémem státního kapitalismu bude ústředním bodem úsilí EU o vyvážení dvoustranných obchodních vztahů. Součástí těchto snah je nedávný politický závěr jednání o Komplexní investiční dohodě. Práce na její ratifikaci bude vyžadovat jasnou angažovanost v zájmu účinného provádění dohody, přístupu na trh, závazků rovných podmínek a udržitelného rozvoje.

Z širší strategické perspektivy bude pro EU důležité posílit vztahy se **zeměmi v Evropě a jejím okolí** a prohloubit spolupráci s **africkým kontinentem a africkými státy**. Mezi těmito dvěma kontinenty existuje mnoho kulturních, ekonomických a politických vazeb. Stabilita a prosperita v Africe je zásadní pro stabilitu a prosperitu EU a je třeba ji podporovat užší ekonomickou integrací obou kontinentů, v rámci níž je zelená a digitální transformace podporována společně i v Africe.

Aby EU mohla přispět k naplnění svých geopolitických ambicí v celosvětovém měřítku, bude muset diverzifikovat své vztahy a budovat spojení s podobně smýšlejícími partnery, **mimo jiné prostřednictvím své široké sítě obchodních dohod**. Tato síť je nezbytná pro naprosto všechny současné i budoucí dohody, které utvářejí naše vztahy s partnery. Dohody o volném obchodu EU (FTA) jsou **platformy pro posílenou spolupráci při prosazování našich hodnot a zájmů**. Jsou základem pro spolupráci s důležitými trhy a zeměmi po celém světě, zejména v asijsko-pacifickém regionu, v Latinské Americe a Karibiku.

3. STŘEDNĚDOBÉ SMĚŘOVÁNÍ OBCHODNÍ POLITIKY

3.1. Tři hlavní cíle obchodní politiky ve střednědobém horizontu

Obchodní politika EU se musí zaměřit na tři hlavní cíle:

Zaprvé podporu obnovy a zásadní transformace ekonomiky EU v souladu s jejími zelenými a digitálními cíli.

V souvislosti s úsilím o oživení by obchodní politika EU měla i nadále plnit svou hlavní funkci spočívající v usnadňování výměny výrobků a služeb způsobem, který vytváří příležitosti a ekonomický blahobyt. Důraz musí být kladen na výhody pro občany, pracovníky a podniky. Zároveň by obchodní politika EU měla pomoci transformovat hospodářství EU v souladu se zelenou a digitální transformací. Měla by jednoznačně podporovat Zelenou dohodu ve všech jejích rozměrech, včetně ambice dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050. Dlouhodobá konkurenceschopnost, prosperita a globální postavení EU budou zároveň záviset na její schopnosti přijmout a využít digitální transformaci. Zelená a digitální transformace by proto mely být klíčovou prioritou pro mnohostrannou a dvoustrannou obchodní politiku. Aby si EU zachovala a posílila svůj vliv při formování pravidel v této oblasti, musí vyvinout strategičtější přístup k mezinárodní spolupráci v oblasti právních předpisů. To vyžaduje užší integraci politik EU, a to politik obchodních a vnitřních.

---

²¹ Společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě „EU-Čína – strategický výhled“, JOIN(2019) 5 final.

Zadruhé formování globálních pravidel pro udržitelnější a spravedlivější globalizaci.

Pravidla globálního obchodu naléhavě vyžadují aktualizaci, aby odrážela dnešní ekonomické prostředí a výzvy, kterým globální společenství čelí. Zajištění udržitelnosti a spravedlnosti globalizace by mělo být základním faktorem ovlivňujícím obchodní politiku, která naplní očekávání Evropanů a dalších lidí po celém světě. Obchodní politika EU by měla využívat všechny nástroje, které má k dispozici, na podporu sociální spravedlnosti a udržitelnosti životního prostředí.

Za účelem dosažení tohoto cíle by mělo být úsilí o reformu Světové obchodní organizace a zlepšení účinnosti mnohostranného rámce pro správu obchodu klíčovou prioritou EU. Posílení stability a obchodu založeného na pravidlech bude ústředním pilířem opatření EU, protože pouze v takovém prostředí může obchod prosperovat a může se rozvíjet mezinárodní spolupráce v zájmu globální udržitelné budoucnosti. Současně je třeba zajistit, aby pravidla reagovala na současnou ekonomickou realitu a byla dobře připravena reagovat na narušení hospodářské soutěže a zajistila rovné podmínky.

Zatřetí zvýšení schopnosti EU prosazovat své zájmy a vymáhat svá práva, a to i samostatně, je-li to nutné.

Vyjednávání obchodních dohod bylo doposud důležitým nástrojem pro vytváření ekonomických příležitostí a podporu udržitelnosti; provádění těchto dohod a vymáhání práv a povinností v nich obsažených bude mít mnohem větší význam. To bude zahrnovat také zajištění správných nástrojů, které bude mít EU k dispozici na ochranu pracovníků a podniků před nekalými praktikami. Znamená to také větší úsilí k zajištění účinného provádění a prosazování kapitol o udržitelném rozvoji obsažených v obchodních dohodách EU s cílem srovnat sociální, pracovní a environmentální normy celosvětově na přibližně stejnou úroveň. Intenzivnějším prováděním a prosazováním dohod uzavřených ve svém rámci vytváří obchodní politika EU podmínky pro rozvoj, růst a inovace podniků a zajistit vysoce kvalitní pracovní místa v Evropě i mimo ni. Podpora multilateralismu a otevřenost spolupráci není v rozporu s tím, že je EU připravena jednat asertivně při obraně svých zájmů a prosazování svých práv. EU by měla podle potřeby posílit svůj soubor nástrojů, aby se mohla bránit proti nekalým obchodním praktikám nebo jiným nepřátelským činům, přičemž bude jednat v souladu se svými mezinárodními závazky.

3.2. Šest oblastí, které jsou zásadní pro dosažení cílů EU ve střednědobém horizontu

K dosažení tří výše uvedených cílů se Komise zaměří na **šest oblastí**. Pro každou z těchto oblastí je v příslušných bodech níže uvedena řada hlavních opatření, kterých je třeba dosáhnout během současného mandátu Komise.

3.2.1. Reformovat WTO

WTO je od svého založení v roce 1995 pro své členy nesmírným přínosem. Poskytuje stabilní a předvídatelné obchodní prostředí, které umožňuje značnou expanzi globálního obchodu, a zároveň zajišťuje rámec pro řešení obchodních sporů prostřednictvím soudních rozhodnutí. Nyní však čelí krizi, kdy nedokáže zajistit dojednané výsledky, které se zabývají problémy globálního obchodu. V podstatě není schopná řešit obchodní spory a její systém monitorování vyžaduje zlepšení, aby se zajistila transparentnost nebo se předešlo vytváření bariér obchodu.

Komise má v úmyslu **pokračovat v reformě WTO, a to ve všech jejích činnostech.**

Pravidla a postupy WTO musí být aktualizovány a vylepšeny tak, aby odrážely současnou realitu obchodu. Vycházet by se přitom mělo z toho, že její členové budou sdílet společnou vizi: hospodářské oživení a rozvoj, environmentální a sociální udržitelnost. Při řešení narušování hospodářské soutěže je zásadní modernizovat pravidla a zlepšit fungování WTO – mimo jiné prostřednictvím otevřených mnohostranných dohod –, a dále také zajistit dohodnutý rámec pro digitální a udržitelný obchod.

Jelikož důvěryhodnost systému založeného na pravidlech rozhodujícím způsobem závisí na nezávislém a obecně přijímaném systému soudního rozhodování obchodních sporů, má obnovení systému řešení sporů zásadní význam.

Příloha I o „Reformování WTO: směrem k udržitelnému a účinnému multilaterálnímu obchodnímu režimu“ předkládá názory EU na priority reformy WTO.

Komise bude rovněž usilovat o mnohostrannou reformu na jiných fórech, například o vytvoření mnohostranného soudu pro investice v Komisi OSN pro mezinárodní obchodní právo.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

1. **Usilovat o přijetí prvního souboru reforem WTO**, zaměřit se přitom na zvýšení příspěvku WTO k udržitelnému rozvoji a zahájit jednání o posílených pravidlech s cílem zabránit narušení hospodářské soutěže v důsledku zásahů států. Bude

- upřednostňovat posílení **transatlantické spolupráce** na reformě WTO.
2. Pracovat na **obnovení plně funkčního řešení sporů** pomocí reformovaného stálého Odvolacího orgánu při WTO.

3.2.2. *Podpořit zelenou transformaci a prosazovat odpovědné a udržitelné hodnotové řetězce*

Jak je uvedeno v Zelené dohodě pro Evropu, boj proti **změně klimatu a zhoršování životního prostředí je nejvyšší prioritou EU**. Přispívat musí všechny politiky EU, ale pokrok bude záviset na globálních partnerech, na velkých původcích emisí a znečišťovateli, kteří jsou připraveni zvýšit svou úroveň ambicí. Obchodní politika bude mít důležitou podpůrnou roli.

Rozhodnutím Komise pro příští desetiletí je zajistit, aby globální přechod ke klimaticky neutrální ekonomice doprovázely obchodní nástroje, včetně urychlení investic do čisté energie, a podporovat a prosazovat oběhové, odpovědné a udržitelné hodnotové řetězce. To zahrnuje podporu odpovědného obchodního chování a dodržování environmentálních a lidských práv a pracovních norem. Současně to znamená vytvářet podmínky a příležitosti pro udržitelné výrobky a služby.

Realizace této vize bude vyžadovat opatření na všech úrovních – **multilaterální, bilaterální a autonomní**.

K podpoře zelené transformace na klimaticky neutrální, environmentálně vstřícnou a odolnou ekonomiku bude zapotřebí **zlepšit mnohostranný rámec**. EU bude spolupracovat se stejně smýšlejícími zeměmi na prosazování silné environmentální agendy v rámci WTO. V rámci tohoto úsilí pokročí v iniciativách a akcích, které prosazují otázky klimatu a udržitelnosti ve všech různých funkcích WTO, včetně iniciativy v oblasti obchodu a klimatu. Tyto iniciativy budou zahrnovat liberalizaci vybraných výrobků a služeb, transparentnost a ekologizaci pomoci v oblasti obchodu. Měl by sem patřit také postupný rozvoj obchodních pravidel pro dotace na fosilní paliva. Rovněž se budou podporovat rozpravy ve WTO o možnostech podpory důstojné práce a sociální spravedlnosti prostřednictvím obchodu.

Rozsáhlá **síť dvoustranných obchodních dohod** EU usnadňuje obchod se zelenými technologiemi, výrobky, službami a investicemi. Kromě zajištění kapitol o ambiciózním obchodu a udržitelném rozvoji se dimenze udržitelnosti bude i nadále odrážet v mnoha dalších aspektech obchodních a investičních dohod EU. Podporují šíření čistých a účinnějších výrobních metod a technologií a vytváří příležitosti pro přístup zelených výrobků a služeb na trh. Pomáhají zabezpečit našemu průmyslu obnovitelné energie přístup na trhy třetích zemí a zajistit nenarušený obchod a investice do surovin a energetických výrobků, které jsou nutné k zajištění dodávek nezbytných pro podporu přechodu ke klimaticky neutrálním ekonomikám. Navíc poskytují základní platformu pro spolupráci s našimi partnery v oblasti změny klimatu, biologické rozmanitosti, oběhového hospodářství, znečištění, technologie čisté energie, včetně obnovitelné energie a energetické účinnosti, a přechodu k udržitelným potravinovým systémům. A pro budoucí obchodní dohody navrhne Komise kapitolu o udržitelných potravinových systémech. EU navrhne, aby bylo v budoucích obchodních a investičních dohodách považováno za základní dodržování Pařížské dohody. Uzavření obchodních a investičních dohod se zeměmi G20 by navíc mělo být založeno na společné ambici dosáhnout klimatické neutrality co nejdříve a v souladu s doporučeními Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC). Tato ambice by se měla náležitě promítnout i do vnitrostátně stanovených příspěvků předložených podle Pařížské dohody. EU bude rovněž v obchodních a investičních dohodách upřednostňovat účinné provádění Úmluvy o biologické rozmanitosti.

Důležitou úlohu při **prosazování dodržování základních pracovních práv**, jak jsou uvedena v základních úmluvách OSN Mezinárodní organizace práce (MOP), sehrály i obchodní a investiční dohody EU, jakož i všeobecný systém preferencí. Zvláštní přednostní zájem bude věnován provádění těchto závazků, včetně opatření proti dětské práci v rámci širších opatření Komise k zajištění nulové tolerance k dětské práci. Jedním z klíčových cílů nadcházejícího přezkumu všeobecného systému preferencí bude další rozšiřování obchodních příležitostí pro rozvojové země za účelem snížení chudoby a vytváření pracovních míst na základě mezinárodních hodnot a zásad, jako jsou práce a lidská práva.

Komise při provádění všech kapitol dále posílí rozměr udržitelnosti u všech stávajících a budoucích dohod. Posílí **prosazování závazků v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje** na základě stížností podaných vrchnímu úředníkovi pro dodržování obchodních dohod. Další opatření budou zvažována v rámci včasného přezkumu patnáctibodového akčního plánu pro účinné provádění a prosazování kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji v obchodních dohodách v roce 2021. Přezkum se bude zabývat všemi příslušnými aspekty provádění a prosazování Kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji, včetně rozsahu závazků, monitorovacích mechanismů, možnosti sankcí za nedodržení, ustanovení o hlavních prvcích, jakož i institucionálním uspořádáním a nezbytnými zdroji.

Autonomní opatření navíc podporují cíl zajistit udržitelný a odpovědný obchod, který je konsistentní s našimi celkovými cíli a hodnotami. Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích je názorným příkladem. Komise pracuje na návrhu mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích s cílem zabránit ohrožení účinnosti svých vlastních politik v oblasti klimatu úniky uhlíku. Dalším příkladem je záměr Komise navrhnout právní předpisy týkající se odlesňování a poškozování lesů. Důležitým prvkem při zajišťování udržitelnosti a odpovědnosti dodavatelských řetězců bude návrh Komise týkající se udržitelné správy a řízení společností, včetně povinné náležitě péče v oblasti životního prostředí, lidských a pracovních práv. V závislosti na podmínce posouzení dopadu to bude zahrnovat účinné kroky a mechanismy prosazování, jejichž cílem bude zajistit, že si nucená práce nenajde v hodnotových řetězcích společností v EU místo.

Nový celosvětový režim sankcí v případě porušování lidských práv bude také hrát svoji úlohu při zajišťování dodržování lidských práv. Prostřednictvím tohoto režimu si EU připravila rámec, který jí umožní zaměřit se na jednotlivce, subjekty a orgány – včetně státních a nestátních subjektů –, které jsou odpovědné za závažné porušování lidských práv a zneužívání na celém světě, podílejí se na nich nebo jsou s nimi spojeny²².

Dovoz musí být v souladu s příslušnými předpisy a normami EU. Za určitých okolností definovaných pravidly WTO, jak ukazují výše uvedené příklady, je vhodné, aby EU u dovážených výrobků vyžadovala splnění určitých výrobních požadavků. Cílem globálních obchodních pravidel je zajistit předvídatelný a nediskriminační rámec pro obchod a zároveň chránit právo každé země na regulaci v souladu s jejími společenskými preferencemi. Legitimita uplatňování výrobních požadavků na dovoz je založena na potřebě chránit globální prostředí nebo reagovat na etické obavy. Kdykoli bude EU zvažovat použití takových opatření

---

²² Sankce EU jsou klíčovým nástrojem používaným k prosazování cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), prostřednictvím nichž může EU zasahovat mimo jiné s cílem předcházet konfliktům nebo reagovat na vznikající nebo současné krize (sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti; COM/2021/32 final).

na dovážené výrobky, stane se tak zcela v souladu s pravidly WTO, zejména zásadami nediskriminace a proporcionality, s cílem zabránit zbytečnému narušení obchodu.

Komise bude průkopníkem v práci na vývoji norem pro udržitelný růst a bude formovat mezinárodní normy v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, přičemž bude spolupracovat se svými partnery na vývoji a provádění podobně ambiciózních pravidel.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

3. Pokročit v iniciativách a akcích, které **podporují úvahy o problematice klimatu a udržitelnosti v rámci WTO**.
4. **Požadovat od partnerů ze skupiny zemí G20, aby se zavázali ke klimatické neutralitě, posílili spolupráci, pokud jde o další aspekty Zelené dohody, jako jsou biologická rozmanitost, udržitelná potravinová politika, znečištění a oběhové hospodářství, a navrhnout, aby se dodržování Pařížské dohody stalo základním prvkem všech budoucích dohod.**
5. Zlepšit účinné provádění a prosazování kapitol o udržitelném rozvoji v obchodních dohodách prostřednictvím **včasného přezkumu patnáctibodového akčního plánu v roce 2021**. Výsledek přezkumu se promítne do probíhajících i budoucích jednání.
6. **Prosazovat odpovědné a udržitelné hodnotové řetězce** prostřednictvím návrhu o povinné náležitě péči, včetně účinných opatření a mechanismů prosazování za účelem zajištění toho, aby produkty spojené s nucenou prací byly vyloučeny z hodnotových řetězců společností v EU. Aby Komise překlenula časové období do závazných ustanovení, poskytne pokyny, které pomohou podnikům v EU přijmout vhodná opatření již nyní, v souladu s mezinárodními pokyny a zásadami pro náležitou péči.

3.2.3. Podpořit digitální transformaci a obchod se službami

Obchodní politika EU musí přispět k vytvoření prostředí, ve kterém mohou poskytovatelé služeb v EU moci provádět inovace a růst. Prioritně **je třeba aktualizovat globální rámec mezinárodních pravidel**.

Digitální sféra zažije intenzivní globální konkurenci, která nově uspořádá globální ekonomické vztahy. EU může uspět ve své digitální transformaci, pouze pokud bude budovat svou digitální agendu směrem ven a plně zohledňovat globální prostředí, které představuje stále silnější hospodářskou soutěž a někdy zpochybňuje přístup EU k digitalizaci založený na hodnotách. Obchodní politika bude hrát zásadní úlohu při dosahování cílů EU souvisejících s digitální transformací. Evropské podniky jsou odkázány na digitální služby a budou na nich čím dál závislejší. Data jsou pro mnoho podniků životně důležitá a tvoří klíčovou součást dodavatelských řetězců EU. Digitální technologie zajišťují úspory z důvodu vyšší účinnosti, které jsou

EU je největším světovým obchodníkem se službami*. Obchod službami představuje 25 % HDP Evropské unie, přičemž hodnota vývozu služeb EU přesahuje 900 miliard EUR ročně. Rovněž přímo či nepřímo podporuje 21 milionů pracovních míst v EU. Ze všech přímých zahraničních investic EU do zbytku světa jde 60 % do služeb, stejně jako téměř 90 % přímých zahraničních investic přicházejících do EU

zapotřebí k zachování konkurenceschopnosti²³, ale také transformují tradiční průmyslová odvětví, v rámci nichž si evropské společnosti budou muset udržet a posílit své konkurenční postavení. Digitální transformace a vznik nových technologií mají zároveň pro Evropu důležitý bezpečnostní a hodnotový rozměr a vyžadují pečlivě vyvážený politický přístup dovnitř i navenek. Dopady nových **digitálních technologií, včetně umělé inteligence**, je třeba řešit celosvětově prostřednictvím **ambicióznějších celosvětových norem a pravidel**.

Podpora evropské digitální agendy je prioritou obchodní politiky EU. Cílem je zajistit vedoucí postavení EU v oblasti digitálního obchodu a v oblasti technologií, zejména podporou inovací. EU by měla i nadále hrát vedoucí úlohu v digitálních normách a regulačních přístupech, zejména pokud jde o ochranu údajů, kde je obecné nařízení EU o ochraně údajů často považováno za zdroj inspirace²⁴. K dosažení tohoto cíle **musí WTO stanovit pravidla pro digitální obchod a EU musí hrát ústřední roli při jejich vytváření**. Jakmile budou dohodnuta, měla by EU podporovat další vícestranná jednání WTO s cílem liberalizovat obchod službami v odvětvích přesahujících rámec elektronického obchodu.

EU bude rovněž muset zintenzivnit dvoustranné kontakty s podobně smýšlejícími partnery a zabývat se **společně s nimi silnějšími rámci pro spolupráci v digitálních otázkách souvisejících s obchodem**. Bude se snažit prohloubit regulační dialog s podobně smýšlejícími partnery.

Otázka **dat** bude pro budoucnost EU zásadní. Pokud jde o přeshraniční předávání údajů a zákaz požadavku na lokalizaci dat, Komise se bude řídit **otevřeným, ale sebevědomým založeným na evropských hodnotách a zájmech**. Komise se bude snažit zajistit, aby její podniky mohly využívat mezinárodního volného toku dat v plném souladu s pravidly EU pro ochranu údajů a dalšími cíli veřejné politiky, včetně veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku. EU se bude zejména i nadále zabývat neopodstatněnými překážkami bránícími toku údajů a současně zachová svou regulační autonomii v oblasti ochrany údajů a soukromí.²⁵ Za účelem lepšího posouzení velikosti a hodnoty přeshraničních toků údajů vytvoří Komise evropský analytický rámec pro měření toků údajů.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

7. Usilovat o rychlé uzavření **ambiciózní a komplexní dohody WTO o digitálním obchodu**, včetně pravidel pro toky údajů, v plném souladu s rámcem EU pro ochranu údajů a ustanoveními o posílení důvěry spotřebitelů, která zajišťují vysokou úroveň ochrany spotřebitele.
8. Prozkoumat možnost **užší regulační spolupráce** s podobně smýšlejícími partnery v otázkách souvisejících s digitálním obchodem.

²³ Přístup k datům a novým směrům vývoje, jako jsou produktové pasy, může také odhalit další hodnotu ve výrobcích a poskytnout informace, které jsou pro maximalizaci oběhové hodnoty zásadní, ale k přenosu takových dat v hodnotových řetězcích příliš často nedochází.

²⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách) a o změně směrnice 2000/31/ES – COM(2020) 825 final; a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o sporných a spravedlivých trzích v digitálním odvětví (akt o digitálních trzích) – COM(2020)/842 final a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů); GDPR).

²⁵ Jak je uvedeno v hlavě o digitálním obchodu v dohodě o obchodu a spolupráci uzavřené se Spojeným královstvím.

3.2.4. Posílit regulační vliv EU

Schopnost ovlivňovat vytváření nařízení a standardů globálního významu je **důležitou konkurenční výhodou**.

EU je v této oblasti lídrem celá desetiletí. Zasazuje se o činnost v mezinárodních normalizačních orgánech, jako je Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO) a odvětvově specifická mezinárodní fóra. Toto úsilí pomohlo evropským společnostem vstoupit na globální trhy, odstranilo obchodní překážky a podpořilo sbližování předpisů. Tento přístup spolu s velikostí unijního trhu poskytl EU silný vliv na mezinárodní standardizaci a v některých případech také vedl k dobrovolnému přijetí jejích vysokých standardů, nařízení a politických cílů v rámci globálních dodavatelských řetězců. Evropští vývozci, včetně malých a středních podniků, získali z intenzivního regulačního působení EU v celém světě významnou konkurenční výhodu.

Relativní váha EU se zmenšuje vzhledem k tomu, že se objevily nové regulační síly a rychlý technologický rozvoj, jehož hybné impulzy se často nacházejí mimo EU.

Aby EU posílila svůj vliv v této oblasti, musí **vyvinout strategičtější přístup k mezinárodní regulační spolupráci**, zejména pokud jde o zelenou a digitální transformaci. EU musí při navrhování nových předpisů zaujmout aktivnější postoj, aby byla lépe vybavena k prosazování regulačních přístupů EU po celém světě. To si vyžádá větší součinnost mezi vnitřními a vnějšími politikami, aby bylo možné v rané fázi určit ty strategické oblasti, na které by se měla mezinárodní spolupráce v oblasti regulace zaměřit. K tomu bude rovněž zapotřebí dialogu a spolupráce s normalizačními orgány EU, aby bylo možné určit strategické priority týkající se mezinárodních norem. Komise při posuzování dopadů důležitých předpisů dále posílí analýzu vnějšího rozměru svých regulačních politik a určí prioritní partnery pro regulační spolupráci. Obchodní politika by měla být připravena podporovat činnost spolupráce vedené regulačními orgány a za tímto účelem by měla plně využívat příležitosti poskytnuté jinými obchodními dohodami. Obchodní politika by měla spolu s mezinárodními partnerstvími a rozvojovou spoluprací – mimo jiné prostřednictvím pomoci na podporu obchodu – také hrát roli při podpoře zavádění mezinárodních standardů v rozvojových partnerských zemích a usnadňování dodržování nových regulatorních požadavků. EU rovněž posílí svůj regulační dialog s podobně smýšlejícími zeměmi v oblasti Asie, Tichomoří a Latinské Ameriky.

Spolupráce se Spojenými státy bude zásadní pro zajištění souladu nových předpisů s hodnotami demokratických, otevřených a inkluzivních společností.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

9. **Posílit regulační dialog s podobně smýšlejícími partnery** v oblastech se strategickým významem pro konkurenceschopnost EU. To bude vyžadovat včasné určení prioritních oblastí pro regulační spolupráci a užší dialog s EU a normalizačními organizacemi.
10. Rozvíjet užší **transatlantické partnerství v oblasti zelené a digitální transformace** našich ekonomik, mimo jiné prostřednictvím Rady EU-USA pro obchod a technologie.

3.2.5. *Posílit partnerství EU se sousedními zeměmi a zeměmi procesu rozšíření a Afrikou*

Naše nejvýznamnější vztahy jsou s těmi, kteří jsou nám geograficky nejbližší. Stabilita a prosperita v zemích sousedících s EU a v Africe jsou v politickém a hospodářském zájmu EU. EU má v úmyslu udělat vše pro to, aby podpořila partnery v jejich úsilí zotavit se z dopadu pandemie COVID-19 a dosáhnout udržitelného rozvoje. Hustá síť obchodních dohod EU s těmito zeměmi nabízí vyhlídky na užší ekonomickou integraci a rozvoj integrovaných sítí výroby a služeb. Jednalo by se o součást širší strategie na podporu udržitelných investic a zlepšení odolnosti našich ekonomik prostřednictvím diverzifikovaných hodnotových řetězců a podpory rozvoje obchodu s udržitelnými výrobky, mimo jiné za účelem podpory změny klimatu a energie. Rovněž přispěje k řešení základních příčin nelegální migrace jako součást širšího příspěvku obchodní politiky ke komplexním partnerstvím v souladu s Novým paktem o migraci a azylu²⁶.

EU posílí svá úzká hospodářská partnerství v rámci Evropského hospodářského prostoru. EU doufá v úzkou spolupráci se Spojeným královstvím, jejímž cílem je využít plného potenciálu dohody o obchodu a spolupráci. EU rovněž doufá v modernizaci svých obchodních a hospodářských vztahů se Švýcarskem a Tureckem, pokud budou splněny správné podmínky.

Zvláštní význam bude mít podpora pevnější hospodářské integrace s **partnery ze západního Balkánu** a zeměmi **Východního partnerství**²⁷. V případě **západního Balkánu** představuje posílená metodika rozšiřování a hospodářský a investiční plán²⁸ rámec pro zrychlenou integraci trhu EU před přistoupením, přičemž jsou zajištěny rovné podmínky. Tato zvýšená hospodářská integrace vychází z vlastních závazků západního Balkánu vytvořit společný regionální trh založený na pravidlech a normách EU. Pokud jde o Východní partnerství a partnery prohloubené a komplexní zóny volného obchodu (Ukrajina, Gruzie a Moldavsko), EU podporuje úsilí o větší sblížení s regulačním modelem EU, včetně digitální a zelené transformace. U těchto partnerů by úsilí o začlenění nařízení EU mohlo být doprovázeno užším dialogem o tom, jak je rozvíjet a provádět, včetně účasti v odborných skupinách a užšího zapojení do normalizačních organizací EU. Rovněž je třeba zvážit další kroky k usnadnění obchodu, mimo jiné prostřednictvím dohod o posuzování shody.

Zlepšení vztahů EU s **jižními sousedy**²⁹ a hospodářské integrace s ním bude pro dlouhodobou stabilitu strategickou nutností. EU těží z geografické blízkosti, kulturních a jazykových vazeb se zeměmi jižního Středomoří, které usnadňují tuto strategickou hospodářskou a obchodní integraci. Obchodní politika může být klíčovým nástrojem k posílení strategické vzájemné závislosti mezi EU a jižním sousedstvím a k rozvoji všestranně výhodných integračních iniciativ, zejména pokud jde o strategické hodnotové řetězce. Od začátku 21. století uzavřela EU dohody o volném obchodu s osmi zeměmi jižního Středomoří v rámci širších dohod o přidružení. Jednání o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu s Marokem a Tuniskem probíhají již několik let. EU je připravena s oběma partnery diskutovat o možnostech modernizace obchodních a investičních vztahů s cílem lépe je přizpůsobit dnešním výzvám.

EU významně **zintenzivní interakci s africkými partnery** s cílem uvolnit jejich hospodářský potenciál, podpořit hospodářskou diverzifikaci a růst podporující sociální začlenění. To dále

²⁶ Nový pakt o migraci a azylu, COM (2020) 609 final.

²⁷ Posilování odolnosti – Východní partnerství, které je přínosné pro všechny, JOIN (2020) 7 final.

²⁸ Hospodářský a investiční plán pro západní Balkán, COM(2020) 641 final.

²⁹ Obnovené partnerství s jižním sousedstvím – nový program pro Středomoří; JOIN(2021) 2 final.

posílí udržitelné obchodní a investiční vazby mezi oběma kontinenty i v samotné Africe³⁰. To je v souladu s dlouhodobou vyhlídkou obchodní dohody mezi kontinenty založené na úspěšném provádění africké kontinentální zóny volného obchodu. Staví zejména na regionálních hospodářských společenstvích Afriky a dohodách o hospodářském partnerství s EU. Tento pevnější vztah s Afrikou by měl být podporován na všech úrovních, mimo jiné prostřednictvím politického dialogu s Africkou unií a jejími členy, prostřednictvím rozšiřování a prohlubování dohod o hospodářském partnerství a prostřednictvím rozvíjení dvoustranných vztahů s jednotlivými zeměmi s cílem podpořit udržitelné investice do zemědělství, konečných výrobků a služeb. Komise rovněž zahájí úvahy o možnosti usnadnění integrace na tomto kontinentu prostřednictvím harmonizovaných pravidel původu platných pro obchod Afriky s EU.

Komise navrhne **novou udržitelnou investiční iniciativu** partnerům nebo regionům v **Africe a jižním sousedství**, které o to mají zájem. Toho lze dosáhnout formou samostatných investičních dohod nebo v rámci modernizace stávajících obchodních dohod. Aby se maximalizoval jejich dopad a usnadnilo provádění, budou tyto dohody navrženy společně s nástroji rozvojové spolupráce EU na podporu investic, a bude-li to možné, s přístupem zvaným tým Evropa k zajištění součinnosti s členskými státy EU, soukromým sektorem, občanskou společností a všemi příslušnými aktéry. Nejvýznamnější z těchto iniciativ je plán vnějších investic zahájený v roce 2017 pro subsaharskou Afriku a sousedství EU. Zahrnuje také Evropský fond pro udržitelný rozvoj plus, který se stává globálně použitelným v novém víceletém finančním rámci (VFR) na období 2021–2027. Tři pilíře plánu vnějších investic pomohou podpořit udržitelné investice v Africe a sousedství a zároveň podnítí reformy s cílem zlepšit podnikatelské prostředí a investiční klima. To bude učiněno s ohledem na meziregionální integraci a užší obchodní vztahy mezi EU a Afrikou provázející postupný pokrok v oblasti africké kontinentální zóny volného obchodu.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

11. Prohloubit obchodní a hospodářské vztahy s dalšími evropskými zeměmi, včetně **západního Balkánu a zemí, které s EU uzavřely dohody o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu**, se zaměřením zejména na užší regulační spolupráci s cílem podpořit zelenou a digitální transformaci. Modernizovat své obchodní a investiční vztahy s těmi zeměmi v **jižním sousedství**, které mají zájem o rozvíjení užší integrace s Evropskou unií.
12. Posílit svou interakci s **africkými zeměmi** prostřednictvím:
  - a) posílení **politického dialogu** a spolupráce s Africkou unií a jejími členy a hladkého provádění africké kontinentální zóny volného obchodu, včetně interakce se soukromým sektorem a prosazování společných norem v Africe za účelem posílení regionální a kontinentální integrace;
  - b) **prohloubení a rozšíření svých stávajících obchodních dohod s africkými regionálními hospodářskými společenstvími** a posílení jejich rozměru udržitelnosti;
  - c) dalšího přezkoumání možnosti **posílení vazeb a součinnosti mezi různými obchodními ujednáními s africkými zeměmi**, například prostřednictvím harmonizovanějších pravidel původu v obchodu s EU;

³⁰ Jak je uvedeno ve společném sdělení strategie EU-Afrika z března 2020 „Na cestě ke komplexní strategii pro Afriku“, JOIN(2020) 4 final.

d) provádění **dohod o udržitelných investicích** s Afrikou a zeměmi jižního sousedství.

3.2.6. *Posílit zaměření EU na provádění a prosazování obchodních dohod a zajištění rovných podmínek*

V návaznosti na vlnu nových dohod v posledních letech Komise zaměří své úsilí na **uvolnění výhod obchodních dohod EU** ve spojení s **důrazným prosazováním** obou svých závazků, tedy přístupu na trh a udržitelného rozvoje. Evropské zúčastněné strany si musí být vědomy příležitostí, které obchodní dohody EU nabízejí, a být si jisté, že mohou těžit ze zisků, které EU vyjednala. EU uzavřela nebo vyjednávala obchodní dohody v asijsko-pacifickém regionu a v Latinské Americe, které otevírají významné ekonomické příležitosti. Je proto důležité vytvořit podmínky pro ratifikaci dohod s Mercosurem a Mexikem a uzavřít probíhající jednání, zejména s Chile, Austrálií a Novým Zélandem, která jsou na dobré cestě. V případě Mercosuru pokračuje dialog o posílení spolupráce týkající se dimenze udržitelného rozvoje dohody, zabývající se zejména prováděním Pařížské dohody a zejména odlesňováním.

To bude rozhodujícím prvkem snahy EU o otevřenou strategickou autonomii a usnadní to přístup na trhy, zejména pro malé a střední podniky. Pomůže to také čelit protekcionistickým tendencím a narušením ovlivňujícím vývoz z EU. Ústřední postavení této oblasti práce bylo potvrzeno v červenci 2020 jmenováním **vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod**.

To bude znamenat kroky v následujících oblastech:

- **Plné využití příležitostí, které nabízí provádění obchodních dohod.** EU využije všech vnitřních možností flexibility ve svých obchodních dohodách, aby byly vhodné pro daný účel a reagovaly na nové výzvy související s ekologickou a digitální transformací. EU bude rovněž nadále využívat pomoci v oblasti obchodu, aby pomohla rozvojovým zemím provádět obchodní dohody a podporovat dodržování pravidel a norem, zejména ve vztahu k udržitelnému rozvoji.
- **Podpora zúčastněných stran v EU s cílem co nejlépe využít příležitostí, které dohody vytvářejí.** Komise bude stavět na úspěchu **portálu Access2Markets**, integruje do něj další funkce a propojí jej s dalšími důležitými informačními kanály³¹, zejména pro malé a střední podniky. Komise bude i nadále podporovat odvětví zemědělství a zemědělsko-potravinářské odvětví v EU, která jsou tvořena převážně malými a středními podniky, se zaměřením na podporu udržitelnosti a kvality jejich produktů, čímž se stanou nositeli norem systému udržitelnosti potravin v EU.
- **Sledování řádného provádění a prosazování obchodních dohod EU** a zjednodušení postupu při podávání stížností souvisejících s překážkami přístupu na trh a porušováním obchodu a závazků udržitelného rozvoje prostřednictvím jednotného kontaktního místa. Komise bude spolupracovat s členskými státy EU, Evropským parlamentem a zúčastněnými stranami s cílem sledovat provádění ze strany obchodních partnerů EU a zajistit soudržný přístup. Navrhne konkrétní legislativní akt nezbytný mimo jiné k prosazování ustanovení dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím souvisejících s obchodem.

³¹ Mohla by být prozkoumána zejména součinnost s dalšími zdroji informací, včetně sítě Enterprise Europe Network (EEN), Střediska pro průmyslovou spolupráci mezi EU a Japonskem, Střediska malých a středních podniků EU v Číně, síť European Business Organisation Worldwide Network, evropských organizací na podporu obchodu a asistenčních služeb v oblasti práv duševního vlastnictví pro malé a střední podniky.

- Řešení případů nedodržování předpisů prostřednictvím **WTO nebo dvoustranného urovnávání sporů**, pokud selžou jiné prostředky. **Aktualizované nařízení o prosazování pravidel**³² posiluje schopnost EU jednat v situacích, kdy je urovnávání sporů podle WTO nebo dvoustranných dohod blokováno.

Nové online nástroje na podporu podniků v EU, zejména malých a středních podniků:

- **prozkoumat účinnější digitální systémy pro usnadnění obchodu a dodržování předpisů**, které jsou založené na jednotném portálu EU pro oblast celnictví a unijním informačním a komunikačním systému pro dozor nad trhem, a v této souvislosti zvážit digitalizaci informací o shodě výrobků, včetně prohlášení o shodě pro výrobky, a její provedení v právních předpisech EU,
- **Zřídit nový nástroj pro přístup k veřejným zakázkám (A2P)**, který umožní hospodářským subjektům v EU zjistit, zda a za jakých podmínek mají právně zaručený přístup k nabídkovým řízením při zadávání veřejných zakázek ve třetích zemích,
- **rozšířit online nástroj Access2Markets (A2M) Portal** s cílem rozšířit a začlenit informace pro vývozce **služeb EU** a jejich **investory** a zvážit také další vylepšení platformy,
- **zdokonalit nástroj Rules of Origin Self-Assessment Tool (ROSA)** s cílem pomoci společností, zejména evropským malým a středním podnikům, správně uplatňovat pravidla původu při vývozu do třetích zemí.

- Komise bude i nadále důsledně využívat **nástroje na ochranu obchodu**, aby evropský průmysl nebyl vystaven nekalému obchodu. To zahrnuje také sledování nových forem subvencování ze strany třetích zemí, například v oblasti financování investic, a jejich adekvátní řešení pomocí vyrovnávacích celních opatření.

- **V oblasti bezpečnosti** Komise opakuje podle **nařízení o prověřování přímých zahraničních investic** svou výzvu všem členským státům, aby zavedly a prosazovaly plnohodnotný mechanismus prověřování přímých zahraničních investic, který by řešil případy, u kterých by v důsledku akvizice nebo kontroly konkrétního podniku, infrastruktury nebo technologie vzniklo riziko pro bezpečnost nebo veřejný pořádek v EU.³³ Komise bude i nadále uplatňovat mechanismus spolupráce s orgány členských států s cílem chránit bezpečnost a veřejný pořádek před rizikovými přímými zahraničními investicemi a zváží posílení mechanismu spolupráce zřízeného nařízením o prověřování přímých zahraničních investic.

- Komise bude spolupracovat s orgány členských států na zajištění účinného provádění modernizovaného **nařízení o kontrole vývozu**³⁴ citlivého zboží a

technologií dvojího užití s cílem podporovat zabezpečené hodnotové řetězce, prosazovat mezinárodní bezpečnost, chránit lidská práva a zajistit rovné podmínky pro vývozce z EU.

EU nicméně musí **vyvinout své nástroje pro řešení nových výzev** a chránit evropské společnosti a občany před nekalými obchodními praktikami, a to interními i externími.

- Komise v oblasti obchodní politiky navrhne nový právní nástroj na ochranu EU před případnými **donucovacími opatřeními** třetích zemí.
- Komise navrhne právní nástroj k řešení **narušení způsobených zahraničními subvencemi na vnitřním trhu EU**.
- V zájmu posílení recipročního přístupu hospodářských subjektů EU v oblasti zadávání veřejných zakázek se Komise bude snažit pokročit v provádění **nástroje pro**

³² <https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2204>

³³ Sdělení ze dne 25. března 2020 týkající se přímých zahraničních investicích a volného pohybu kapitálu ze třetích zemí a ochrany evropských strategických aktiv, C(2020) 1981 final.

³⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_20_2045

mezinárodní zadávání veřejných zakázek a vyzývá Radu, aby urychleně dokončila svou práci.

- A konečně, s cílem zajistit lepší rovné podmínky pro podniky v EU na trzích třetích zemí, na nichž musí stále více konkurovat finanční podpoře, kterou zahraniční konkurenti dostávají od svých vlád, Komise prozkoumá **možnosti strategie EU, pokud jde o vývozní úvěry**. To bude zahrnovat také vývozní úvěrové facility EU a lepší koordinaci finančních nástrojů EU. V souladu s cílem Zelené dohody, jímž je postupné ukončení dotací na fosilní paliva, bude rovněž podporovat technologické projekty šetrné ke klimatu a navrhopat okamžité ukončení podpory pro odvětví energetiky spalující uhlí a odrazovat od veškerých dalších investic do projektů energetické infrastruktury založených na fosilních palivech ve třetích zemích, pokud nebudou plně v souladu s ambiciózní a jasně vymezenou cestou ke klimatické neutralitě v souladu s dlouhodobými cíli Pařížské dohody a nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky.

Komise bude nadále pokračovat v práci na **harmonizaci preferenčních pravidel původu v obchodních dohodách EU**, s přihlédnutím k zájmům zúčastněných stran z EU, zejména malých a středních podniků.

Uvolnění výhod obchodních dohod EU pro jednotlivce a společnosti, systematictější řešení stávajících překážek a zabránění vzniku nových překážek vyžaduje kolektivní úsilí všech institucí EU, členských států i občanské společnosti a dalších zúčastněných stran. Komise povede toto úsilí mimo jiné prostřednictvím práce delegací EU a sítí, které mají členské státy a hospodářská sdružení ve třetích zemích.

Hlavní opatření

Komise si stanovila tyto úkoly:

13. Usilovat o **konsolidaci partnerství EU s klíčovými růstovými regiony** – v Latinské Americe a asijsko-pacifickém regionu – vytvořením podmínek pro uzavření jednání a ratifikaci zbývajících dvoustranných dohod.
14. Plně využít úlohu **vrchního úředníka pro dodržování obchodních dohod** k maximalizaci přínosů vyjednaných výsledků pro společnosti, zejména malé a střední podniky a zemědělce, a k odstranění překážek, které narušují potenciál plnění dohod, včetně dohod o udržitelném rozvoji.
15. Dále posilovat **nástroje EU pro řešení nových výzev** a ochranu evropských společností a občanů před nekalými obchodními praktikami, včetně přípravy nástroje proti nátlaku. Komise navíc prozkoumá možnosti pro **zavedení strategie EU týkající se vývozních úvěrů**.
16. Vytvořit **nové online nástroje** na podporu podniků v EU, zejména malých a středních podniků.

4. PODPORA INFORMOVANÉ DISKUSE O OBCHODNÍ POLITICE

Komise svým sdělením o strategii „Obchod pro všechny“³⁵ významně posílila svůj závazek zajistit transparentní a inkluzivní obchodní politiku. Komise bude na této cestě pokračovat, což mělo pozitivní ohlasy v příspěvcích k přezkumu obchodní politiky³⁶. Poslední průzkumy Eurobarometru zveřejněné v roce 2019 ukázaly, že lidé vítají úsilí vynaložené v posledních

³⁵ Obchod pro všechny: Cesta k zodpovědnější obchodní a investiční politice, COM(2015) 0497 final.

³⁶ https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=266&utm_source=dlvr.it&utm_

letech. Šest z deseti respondentů věří, že EU vede obchodní politiku otevřeným a transparentním způsobem.

Vzhledem k důležitosti **dialogu se zúčastněnými stranami** a na podporu konkrétní spolupráce na klíčových otázkách prohloubí Komise svou spolupráci s občanskou společností a sociálními partnery na základě hodnotící studie dialogu s občanskou společností zahájené v roce 2020. Zvláštní pozornost bude věnována provádění a prosazování obchodních dohod, přičemž se zaměří na zajištění toho, aby byly plně uspokojeny zájmy EU, pokud jde o očekávané přínosy obchodních dohod. Důraz na reformu WTO se odrazí v posílení výměn v těchto záležitostech.

S cílem zajistit řádný základ pro rozvoj obchodní politiky Komise rovněž **prohloubí své úsilí v oblasti analýzy a sběru údajů** a podpoří analytické vstupy zúčastněných stran. Komise provede *ex post* hodnocení dopadu dohod EU na klíčové aspekty životního prostředí, včetně klimatu. Komise bude rovněž usilovat o rozvoj lepšího porozumění dopadům různých částí obchodní politiky na rovnost žen a mužů a bude informovat o opatřeních ke zlepšení povědomí o rovnosti žen a mužů v obchodní politice³⁷, včetně pomoci na podporu obchodu. Bude provedena další analytická práce týkající se dopadů obchodních politik na zaměstnanost a různé aspekty sociálního rozvoje.

5. ZÁVĚR

Obchodní politika EU se musí přizpůsobit a odrážet problémy naší doby a očekávání našich lidí. Je naší povinností zajistit, aby sloužila k prosazování zájmů EU, pomáhala jí dosáhnout jejích ambicí a chránila její pozici ve světě, dnes i pro budoucí generace. Proto je tak důležité přeorientovat obchodní politiku EU na cíle podpory zásadní zelené a digitální transformace ekonomiky EU, budování udržitelnější a spravedlivější globalizace na základě modernizovaných pravidel a důraznějších donucovacích opatření. Jen tak budeme moci zodpovědným a udržitelným způsobem vytvářet příležitosti, které občané, pracovníci a podniky EU očekávají a planeta potřebuje.

---

³⁷ Společné prohlášení o obchodu a posílení hospodářského postavení žen u příležitosti Konference ministrů WTO v Buenos Aires v prosinci 2017.